

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت بهداشت
دفتر آموزش و ارتقای سلامت

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت فرهنگی و دانشجویی
اداره کل فرهنگی

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت بهداشت
دفتر سلامت جمعیت، خانواده و مدارس

بسم الله الرحمن الرحيم

دستورالعمل اجرایی برنامه سفیران سلامت دانشجویی

۱۳۹۵

مقدمه:

هم‌زمان با گذار بیماری‌ها از واگیر به غیرواگیر و حرکت از درمان قطعی بیماری به مراقبت مادام‌العمر، نقش هر فرد در مراقبت از سلامت خود و اعضای خانواده برای سالم زیستن، مدیریت ناخوشی‌های جزئی، مدیریت بیماری‌های مزمن و حاد روز به روز در حال افزایش است، به گونه‌ای که طبق برآوردها ۶۵ تا ۸۵ درصد تمام مراقبت‌ها از جنس خودمراقبتی بوده و توسط خود افراد انجام می‌شود. خودمراقبتی اقدامات و فعالیت‌های آگاهانه، آموخته شده و هدفداری است که فرد به‌منظور حفظ حیات و تأمین، حفظ و ارتقای سلامت خود و خانواده انجام می‌دهد.

لذا با توجه به بندهای الف، ب و ج ماده ۴۱ برنامه پنجم توسعه و رویکرد اداره سلامت جوانان، دفتر سلامت جمعیت، خانواده و مدارس و دفتر آموزش و ارتقای سلامت مبنی بر توانمندسازی دانشجویان برای خودمراقبتی، برنامه سفیران سلامت دانشجویی با همکاری معاونت فرهنگی و دانشجویی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تدوین شده است.

تعاریف:

سفیر سلامت دانشجویی به دانشجوی داوطلب و علاقه‌مند به فعالیت‌های گروهی در حیطه‌های مختلف سلامت (جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی) اطلاق می‌شود.

شرایط عضویت دانشجویان در برنامه سفیران سلامت:

- ۱- استعداد و علایق فردی
- ۲- قابلیت فراگیری
- ۳- قدرت سازماندهی
- ۴- داشتن مهارت برقراری ارتباط موثر
- ۵- انتقادپذیری

شرح وظایف سفیران سلامت:

- ۱) حضور و مشارکت فعال در کلاس‌های آموزشی
- ۲) تشکیل گروه همسان دانشجویی و انتقال آموزش‌های دریافتی در گروه
- ۳) جلب همکاری سایر دانشجویان در انجام فعالیت‌های بهداشتی
- ۴) نوآوری و خلاقیت در روند آموزش فعال
- ۵) مشارکت در اجرای کمپین‌های آموزش سلامت همگانی

علامت مشخصه سفیران سلامت دانشجو:
دارا بودن کارت سفیر سلامت دانشجویی با آرم پیوست

گروه هدف:
دانشجویان دانشگاه‌های کشور

تشکیلات:
به ازای هر ده نفر دانشجو، یک نفر به‌عنوان سفیر سلامت دانشجویی آموزش می‌بیند.

مجری برنامه:
کمیته علمی _ اجرایی متشکل از: کارشناس مسوول سلامت نوجوانان، جوانان و مدارس، معاونت فرهنگی و دانشجویی و مدیر گروه/کارشناس مسوول آموزش و ارتقای سلامت دانشگاه/ دانشکده.

شرح وظایف مجری برنامه:

- اجرای دستورالعمل؛
- برگزاری جلسات آموزشی - توجیهی؛
- انتخاب سفیران سلامت؛
- برگزاری کلاس‌های آموزشی سفیران سلامت؛
- اعطای کارت ویژه به سفیران سلامت؛
- اجرای فعالیت‌ها و برنامه‌هایی متناسب با شرح وظایف سفیران سلامت به مناسبت‌های مختلف؛
- نظارت و ارزشیابی مستمر از فعالیت‌های سفیران سلامت؛
- تشویق و تقدیر از سفیران سلامت نمونه؛
- جمع‌آوری آمار تعداد سفیران سلامت و ارسال به مسوولین ذیربط؛
- تهیه گزارش اجرای برنامه و ارسال آن به مسوولین ذیربط.

فرایند اجرا

فرایند اجرای برنامه به شرح زیر است:

۱. تشکیل کمیته علمی - اجرایی: این کمیته شامل کارشناس مسوول سلامت نوجوانان، جوانان و مدارس (کارشناس سلامت جوانان)، معاونت فرهنگی و دانشجویی و مدیر گروه/ کارشناس مسوول آموزش و ارتقای سلامت است.

۲. تشکیل جلسات درون و برون بخشی با مسوولین دانشگاه/ دانشکده
۳. فراخوان جذب سفیران سلامت دانشجوی
۴. انتخاب و ثبت نام سفیران سلامت
۵. برنامه‌ریزی آموزشی
۶. انجام پیش آزمون
۷. اجرای آموزش و توزیع متون آموزشی
۸. اجرای پس آزمون
۹. اعطای کارت سفیران سلامت برای افرادی که ۷۰٪ امتیاز کل را کسب کرده‌اند.

آموزش:

زمان: به مدت ۴ ساعت در طول سال تحصیلی براساس سرفصل‌های ارائه شده توسط مجری برنامه انجام می‌شود.

منبع آموزشی:

راهنمای خودمراقبتی جوانان

تشویق:

برای موفقیت هرچه بیشتر و بهتر برنامه، لازم است در فرصت‌های مقتضی و به شیوه‌های مختلف از سفیران سلامت دانشجویی تشویق و تقدیر به عمل آید.

آرم سفیران سلامت دانشجویی

سفیران سلامت دانشجویی